

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžo/51/2014
Identifikačné číslo spisu:	1012207653
Dátum vydania rozhodnutia:	20.05.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Poláčková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1012207653.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a členov senátu JUDr. Eleny Kováčovej a JUDr. Evy Babiakovej, CSc. v právnej veci žalobcu: Lesoochranárske zoskupenie VLK, občianske združenie, Tulčík 26, IČO: 313 03 862, právne zastúpeného: JUDr. Iveta Rajtáková, advokátka, Štúrova 20, Košice, proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľ. Štúra č. 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia ministra životného prostredia SR, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/1751/12-93 zo dňa 27. novembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/1751/12-93 zo dňa 27. novembra 2013 m e n í tak, že žalobu z a m i e t a .

Účastníkom právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 2S/1751/12-93 zo dňa 27. novembra 2013 podľa §250j ods. 2 písm. a/ O.s.p. zrušil napadnuté rozhodnutie ministra životného prostredia SR zo dňa 21. augusta 2012 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 161,75 € na účet právnej zástupkyne žalobcu do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie krajský súd odôvodnil tým, že podľa jeho názoru napadnuté procesné rozhodnutie o zastavení rozkladového konania bez meritórneho prejednávania námietok žalobcu uplatnených v rozklade proti prvostupňovému rozhodnutiu o povolení výnimky ukracuje žalobcu na jeho právach a oprávnených záujmoch na ochrane prírody. Ďalej uviedol, že zastavenie konania o rozklade by za danej situácie prakticky vylúčilo žalobcu z možnosti účinne obhajovať práva a oprávnené záujmy, ktoré v správnom konaní reprezentoval a viedlo by k porušeniu jeho práva na súdnu a inú právnu ochranu. Uplynutie doby, počas ktorej mala byť výnimka z podmienok ochrany zrealizovaná, nemožno považovať za odpadnutie dôvodu pre pokračovanie v správnom konaní a za naplnenie zákonnej podmienky pre zastavenie konania. Vzhľadom na uvedené dospel krajský súd po preskúmaní veci k záveru, že rozhodnutie o zastavení rozkladového konania v predmetnej veci vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. O trovách konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. a vzhľadom na plný úspech v konaní priznal žalobcovi

právo na náhradu trov právneho zastúpenia.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Žalovaný napadnutý rozsudok krajského súdu považuje za nesprávny z dôvodu uvedeného v ustanovení § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p., keďže rozhodnutie súdu 1. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že v predmetnej právnej veci sú žaloba a konanie žalobcu nepodložené a účelové, obsahujúce iba námietky formálneho charakteru proti procesnému postupu žalovaného v danom konaní. V tomto prípade je zrejmé, že vzhľadom na uplynutie lehoty povolenej výnimky žalobca nemôže dosiahnuť cieľ, pre ktorý bolo toto mimovládne združenie založené, t. j. zlepšenie stavu životného prostredia. Konanie žalobcu je podľa jeho názoru motivované iba snahou o získanie trov konania na úkor žalovaného, nie snahou o dosiahnutie cieľov ochrany prírody. Vzhľadom na skutočnosť, že vrátením veci žalovanému by sa dosiahlo iba opakovanie správneho konania bez možnosti dosiahnuť vo veci odlišný výsledok správneho konania, žalovaný zastáva názor, že krajský súd svojím rozsudkom celkom bezdôvodne zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie. So zreteľom na vyššie uvedené skutočnosti žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietla a žalobcovi nepriznáva právo na náhradu trov konania. Žalobca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozhodnutia zverejnené najmenej 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk, rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 246c ods. 3 O.s.p. rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia, alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 250i ods. 1 O.s.p. pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 82 ods. 9 písm. a) zákona o ochrane prírody, orgán ochrany prírody konanie podľa tohto zákona zastaví, ak dôvod na konanie odpadol.

Podľa § 82 ods. 3 písm. b) zákona o ochrane prírody, rozhodnutie vydané podľa tohto zákona stráca platnosť uplynutím času, na ktorý bolo vydané.

Z obsahu administratívneho spisu najvyšší súd zistil, že predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie žalovaného, ktorým bolo zastavené konanie o rozklade, ktorý podal žalobca proti rozhodnutiu prvostupňového orgánu - Ministerstva životného prostredia, odboru ochrany prírody sp. zn. 3771/2010-2.1 zo dňa 14.7.2010, ktorým prvostupňový správny orgán povolil výnimku zo zakázaných činností podľa § 35 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane prírody, výnimkou povolil žiadateľovi usmrtiť jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Kamenná z dôvodu, že odpadol dôvod na konanie.

Najvyšší súd zdôrazňuje, že zákonným predpokladom podania správnej žaloby v správnom súdnictve je skutočnosť, že žalobca bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím, ktoré je nezákonné. Správny súd musí preukázať ukrátenie práv žalobcu nezákonným rozhodnutím skúmať ex offo. Najvyšší súd má za

to, že žalobca nepreukázal ukrátenie na svojich právach, ktoré mu vzniklo rozhodnutím o zastavení rozkladového konania, keďže v danom prípade, v čase vstupu žalobcu ako účastníka do správneho konania bol odstrel medveďa hnedého zrealizovaný a žalobcova účasť v tomto štádiu konania nemohla spôsobiť ukrátenie jeho práv, t. j. realizácia jeho práv bola výlučne formálneho charakteru, avšak nemohla reálne zabezpečiť výhodnejší resp. priaznivejší výsledok. V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje na skutočnosť, že konanie začalo na žiadosť žiadateľa, ktorý však nepožiadaval o predĺženie výnimky v zmysle § 89 ods. 2 zákona o ochrane prírody.

Najvyšší súd vychádzajúc zo stanoviska Najvyššieho súdu Snj 72/2013 zo 04. júna 2014, uverejneného na jeho webovej stránke zastáva názor, že neplatnosť povolenej výnimky o povolení na odstrel chráneného živočicha - medveďa hnedého spôsobená uplynutím času, na ktorý bola výnimka povolená, má za následok, že odpadol predmet konania, lebo výnimka, ktorá bola obsahom rozhodnutia už zanikla a neexistuje. Správny orgán preto môže, ba dokonca musí, zastaviť konanie o výnimke, a to v ktoromkoľvek štádiu správneho konania. Za daných okolností „odpadnutím dôvodu na konanie“ treba rozumieť v prípade časovo limitovaného rozhodnutia aj stratu „platnosti rozhodnutia“ ako právny dôvod, ktorý má za následok odpadnutie predmetu konania v dôsledku uplynutia času, na ktoré bolo vydané. Ak rozhodnutie orgánu ochrany prírody o povolení na usmrtenie chráneného živočicha - medveďa hnedého podľa § 89 ods. 3 zákona o ochrane prírody stratilo platnosť uplynutím času, na ktoré bolo vydané, odpadol dôvod na ďalšie konanie o povolenie takejto výnimky. Rozhodnutie orgánu ochrany prírody podľa § 82 ods. 9 písm. a) zákona o ochrane prírody potom nemá predmet konania, lebo takýmto predmetom konania nie je zvieratá, na odstrel ktorého bola potrebná výnimka, ale predmetom správneho konania je právna podmienka, ktorou je samotná výnimka. Ak takáto výnimka neexistuje, lebo jej platnosť zanikla, potom súčasne odpadol aj predmet správneho konania. Znamená to, že aj vtedy, ak čas, na ktorý bolo vydané rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa na povolenie odstrelu uplynie ešte pred právoplatnosťou tohto rozhodnutia, zaniká dôvod na konanie aj v konaní o rozklade, ktorý bol proti nemu podaný. Aj toto uplynutie času spôsobuje nevyhnutnosť zastavenia konania, lebo inak by orgán konajúci o rozklade už nemohol neplatné rozhodnutie skúmať a prípadne ho zrušiť, zmeniť alebo potvrdiť, či rozklad zamietnuť.

Najvyšší súd zdôrazňuje, že samotný formálny priebeh konania o rozklade by nepredstavoval pre účastníka konania reálnu možnosť dosiahnuť rozhodnutie v jeho prospech a bolo by v rozpore so zásadou materiálnej pravdy aj v rozpore so zásadou hospodárnosti konania. Súd aj správny orgán musia pritom zásadu zisťovania skutočného stavu veci uplatňovať súčasne so zásadou hospodárnosti tak, aby nedochádzalo k zbytočnému predlžovaniu konania a aby sa neprímerane nezvyšovali náklady konania. Iný výklad zákona by smeroval len k formálnemu zopakovaniu konania o rozklade bez toho, aby umožňovalo účastníkovi konania reálnu možnosť dosiahnuť materiálne iné rozhodnutie v jeho prospech a bolo by v rozpore aj so zásadou hospodárnosti správneho konania, ktorá je zakotvená v § 3 ods. 3 Správneho poriadku.

Na záver nedá najvyššiemu súdu nepodotknúť, že ochrana životného prostredia ako spoločného záujmu všetkých občanov Slovenskej republiky je dôležitou aktivitou a činnosť združení na ochranu životného prostredia na jeho rôznych úsekoch si jednoznačne zaslúži pozornosť a podporu. Avšak nielen na získanie všeobecnej podpory a rešpektu by tieto združenia mali zakaždým zvažovať účelnosť krokov, ktoré podnikajú, aby v konečnom dôsledku nemrhali svoju pozornosť a prostriedky na formálne, obsahovo prázdne manifesty tak, ako je to v prípade tohto konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z týchto dôvodov rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

O trovách konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože žalobca v konaní nemal úspech a žalovaný nemá na ich náhradu zákonný nárok.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.